

Hangody László, az MTA rendes tagja

Az ízületi felszínkárosodások helyreállításának biológiai és endoprotetikai lehetőségei

A térdízületi csúszófelszínnek károsodásainak hatékony kezelését az elmúlt négy évtizedben jelentősen előmozdította a modern képalkotók fejlődése, valamint az ízületi tükrözés által biztosított korai diagnosztika és minimál invazív sebészi megközelítés. Korábban a rendszerint kiterjedt destruáló arthrotikus elváltozások miatt csak endoprotetikai beavatkozásokra nyílt lehetőség, azonban a diagnosztika fejlődése és az arthroscopia térhódítása a kezdeti degeneratív stádiumok és a kisebb felszíndefektusok sebészi kezelésének irányába mozdította el a kutatások és a terápia fókuszát.

Több mint három évtizede kutatom a degeneratív porckárosodások kezelési lehetőségeit, amelyeket folyamatosan igyekszem átültetni a gyakorlatba. Először a térdízületi chondropathiák stádiumait, patomechanikai és prognosztikai vonatkozásait vizsgáltam, amelynek kapcsán megfogalmazódott a hyalin porc minőségű sebészi felszínpótlás igénye. Állatkísérletek és kadaverstúdiumok támogatásával történt műszerfejlesztés után 1992-ben vezettük be a klinikai gyakorlatba az autolog osteochondralis mozaikplasztikát, amely azóta is a világ leggyakrabban használt modern porcfelszínképző eljárása. A közepes méretű defektusok területén hyalin porc jellegű felszínpótlást biztosító új műtéttípus kidolgozása, nyomonkövetése, valamint fejlesztése során kialakult tudományos együttműködések és kapcsolatok révén újabb kutatási utak nyíltak meg. Ennek során állatkísérleteink és implantátumfejlesztéseink felvetették a kisméretű fokális defektusok esetében a sejtmentes, biodegradábilis vázszerkezetekkel történő porcfelszínképzés lehetőségét, amely ígéretes kutatási trendet nyitott meg szerte a világon. A jelentős felszíni kiterjedésű és mélységű osteochondralis defektusok esetében viszont az eddigi gyakorlat szerint kizárólag a friss osteochondralis allograftok jelenthettek megoldást. A mérsékelt eredmények javítására tíz évvel ezelőtt kidolgoztuk a donációtól számított 24-36 órán belüli, ún. „ultra-friss” osteochondralis allograftok transzplantációs technikáját és gyakorlatát.

A biológiai felszínpótlás lehetőségeinek feltérképezése mellett vizsgálatokat és fejlesztési tevékenységet folytattunk sejtmentes orthobiológiai felszínhelyreállítások ill. endoprotetikai megoldások vonatkozásában is. Előbbinek köszönhető az FDA engedéllyel hét éve a nemzetközi klinikai gyakorlatba került allograft bázisú Chondrofix implantátum, míg az utóbbi fejlesztés eredménye a hazai gyártású Sanat-Swing térdízületi endoprotézis család. A tíz évvel ezelőtt hazai és nemzetközi klinikai gyakorlatba került cementezett implantátumrendszer mellett négy évvel ezelőtt a jelentős szakmai kihívásnak számító cement nélküli és revíziós változatok a mindennapi gyakorlat részévé váltak.

Akadémiai székfoglaló előadás
2019. december 18. (szerda) 14 óra
MTA Székház, Díszterem
(1054 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. em)